

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.010.04.2019

Jarosław Korabik
Prezes Zarządu
Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.
ul. Juliusza Słowackiego 82
32-400 Myślenice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/048 Postępowanie z odpadami komunalnymi po przetworzeniu w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP)

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. ul. Juliusza Słowackiego 82 32-400 Myślenice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Korabik, Prezes Zarządu, od 6 grudnia 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Jerzy Piotr Podmokły, Prezes Zarządu, od 30 marca 2015 r. do 5 grudnia 2018 r. (akta kontroli str. 3-13)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przetwarzanie odpadów komunalnych w instalacji MBP 2. Sposób postępowania z odpadami powstałymi po procesie przetworzenia w instalacji MBP
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed/po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Jerzy Baranek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/121/2019 z 3 lipca 2019 r., 2. Piotr del Fidali, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/111/2019 z 19 czerwca 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm. dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą, Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. (dalej: *Zakład*) gospodarował odpadami zgodnie z posiadanymi pozwoleniami, a odpady powstające w wyniku przetwarzania spełniały wymagania do dalszego ich zagospodarowania i przekazywane były uprawnionym podmiotom.

Zakład działał na podstawie decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Małopolskiego (dalej: *Marszałek*). Ilości przyjętych odpadów, nie przekraczały określonych w pozwoleniach wielkości. W trakcie oględzin, z udziałem specjalisty w dziedzinie nauk technicznych z zakresu gospodarki odpadami, poza nieprawidłowym magazynowaniem paliwa alternatywnego nie stwierdzono nieprawidłowego, niezgodnego z pozwoleniem zintegrowanym, gospodarowania odpadami. Odpady wytworzone w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (dalej: *instalacja MBP*) przekazywano głównie do procesów odzysku.

W Zakładzie wprowadzono procedury bezpieczeństwa pożarowego, zainstalowano systemy alarmowe oraz gaśnicze, jednakże nie wszyscy pracownicy posiadali aktualne przeszkolenie w zakresie BHP. W Zakładzie funkcjonował wizyjny system monitoringu. Zakład sporządzał i przekazywał wymagane przepisami sprawozdania w zakresie gospodarki odpadami oraz informacje.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieterminowego przekazywania kalkulacji kosztów, braku możliwości odtworzenia zapisów wizyjnego systemu monitoringu utrwalonych miesiąc wcześniej, co było niezgodne z art. 25 ust. 6b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach³, nieterminowego przekazywania informacji, na podstawie art. 90a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴, o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów, a także niezgodnego z kartą ewidencji odpadów wykazania w zbiorczym zestawieniu za 2017 r. ilości odpadów poddanych odzyskowi, wystawiania kart przekazania odpadów za przekazującego odpady oraz niewłaściwego oznaczenia zaworu zasilającego hydranty.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Przetwarzanie odpadów komunalnych w instalacji MBP

Do 28 lipca 2016 r. Zakład użytkował instalację na podstawie pozwolenia na wytworzenie odpadów z uwzględnieniem odzysku, zbierania i transportu odpadów dla regionalnej instalacji przetwarzania odpadów udzielonego decyzją⁶ Marszałka z dnia 30 czerwca 2015 r. ważnego do 29 czerwca 2025 r. (dalej: *pozwolenie na wytworzenie*).

W pozwoleniu na wytworzenie określono ilość przetwarzanych zmieszanych odpadów komunalnych na 30 000 Mg/rok na części mechanicznej oraz

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

³ Dz.U. z 2019 r. poz. 701, ze zm., dalej: *uod*.

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm. dalej: *uoc*.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Znak SR-III.7221.58.2014.LB.

12 000 Mg/rok na części biologicznej. Zezwolenie na wytwarzanie obejmowało również instalację do sortowania selektywnie zebranych odpadów o zdolności przetwarzania 30 000 Mg/rok, wytwarzanie paliwa alternatywnego w ilości 15 000 Mg/rok, regionalną instalację do przetwarzania (kompostowania) selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów 13 000 Mg/rok, a także demontaż odpadów wielkogabarytowych w ilości do 3 000 Mg/rok, jak również zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne.

W pozwoleniu na wytwarzanie wskazano podstawowy skład chemiczny i właściwości wytwarzanych odpadów. W przypadku odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne wytwarzanych w procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, wytwarzanych w procesie mechanicznego przetwarzania odpadów - sortowania zmieszanych odpadów opakowaniowych wskazano, że będą one przekazywane odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia/pozwolenia na gospodarowanie odpadami danego rodzaju. W przypadku odpadów o kodzie 19 12 12 wskazano, że wydzielona na sicie balistycznym frakcja 0-80 mm przekazywana do obróbki biologicznej w bioreaktorach kompostowni, natomiast frakcja powyżej 80 mm oraz balast po procesie sortowania selektywnie zebranych odpadów będą na bieżąco przekazywane na własne składowisko odpadów celem unieszkodliwienia. W przypadku odpadów wytwarzanych w procesie biologicznego przetwarzania odpadów (Inne niewymienione odpady (stabilizat) kod 19 05 99) wskazano, że będą one przekazywane do składowania na składowisko. W pozwoleniu na wytwarzanie określono, sposób magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów, a czas ich magazynowania określono na trzy lata, u kolejnych posiadaczy, dla odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, oraz nie dłużej niż rok dla odpadów przeznaczonych do składowania.

(akta kontroli str. 229-285, 368-372)

W trakcie przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie (dalej: WIOŚ) kontroli⁷ w Zakładzie stwierdzono, że eksploatacja regionalnej instalacji MBP prowadzona była bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego. Instalacja MBP posiadała maksymalną moc przerobową dla:

- części mechanicznej (sortownia) 30 000 Mg/rok, tj. 100 ton na dobę,
- linii paliwa alternatywnego 19 200 Mg/rok tj. 64 tony na dobę,
- części biologicznej 36 562 Mg/rok tj. 112,5 tony na dobę

WIOŚ uznał, że instalacja MBP podlega obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego w związku z pkt. 5.3a lub 5.3b załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiskowych jako całości⁸.

(akta kontroli str. 373-409)

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: Inspektor) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie wstrzymania użytkowania regionalnej instalacji MBP bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego przez Zakład. Decyzją⁹ z 29 grudnia 2015 r. Inspektor wstrzymał z dniem 31 grudnia 2016 r. użytkowanie instalacji MBP.

(akta kontroli str. 410-414)

⁷ W okresie od 20 lipca do 5 sierpnia 2015 r.

⁸ Dz. U z 2014 r. poz. 1169, dalej rozporządzenie z dnia 27 sierpnia 2014 r.

⁹ Znak: WI.7060.2.8.2015.MŚ.

Prezes wyjaśnił, że pozwolenie na wytworzenie zostało wydane przez Marszałka, po analizie załącznika do rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2014 r., które weszło w życie w dniu 5 września 2014 roku oraz po konsultacji z Ministerstwem Środowiska. Prezes wskazał, że z analizy ww. rozporządzenia, potwierdzonej konsultacjami, wynikało, że RIPOK¹⁰ Myślenice nie mieści się w wyszczególnionych kryteriach, określonych dla instalacji podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, ponieważ maksymalna planowana zdolność przerobowa odpadów, przeznaczonych do unieszkodliwiania z wykorzystaniem obróbki biologicznej w instalacji wynosiła 12 000 Mg/rok, tj. 48 Mg/dobę.

(akta kontroli str. 221-223)

28 lipca 2016 r. decyzją¹¹ Marszałka Zakład uzyskał pozwolenie zintegrowane na prowadzenie działalności obejmującej eksploatację regionalnej instalacji MBP (dalej: *pozwolenie zintegrowane*).

W pozwoleniu zintegrowanym określono ilość przetwarzanych zmieszanych odpadów komunalnych na 30 000 Mg/rok na części mechanicznej oraz 18 000 Mg/rok na części biologicznej. Pozwolenie zintegrowane obejmowało również instalację do sortowania selektywnie zebranych odpadów o zdolności przetwarzania 30 000 Mg/rok, wytworzenie paliwa alternatywnego w ilości 15 000 Mg/rok, regionalną instalację do przetwarzania (kompostowania) selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów 18 000 Mg/rok, a także demontaż odpadów wielkogabarytowych 6 000 Mg/rok, jak również zbieranie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne. W pozwoleniu zintegrowanym wyszczególniono trzy procesy przetwarzania odpadów:

- proces przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz zmieszanych odpadów opakowaniowych R12 wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R 1 – R 11 w przypadku przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w sortowni w procesie segregacji oraz mechanicznego przetwarzania (siania na sicie o prześwicie oczek 20 mm) otrzymanego stabilizatu, sortowania selektywnie zebranych odpadów, wytworzenia odpadów palnych (paliwa alternatywnego) i przetwarzania odpadów wielkogabarytowych,
- proces unieszkodliwiania ulegających biodegradacji (frakcji podsitowej) wydzielonej ze zmieszanych odpadów komunalnych D8 obróbka biologiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszanki, które są unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w poz. D 1 – D 12.
- proces recyklingu lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) R3 w przypadku przetwarzania biologicznego w kompostowni bioodpadów i odpadów zielonych.

W pozwoleniu zintegrowanym określono, że w instalacji MBP:

- w procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych mogły być wytworzone odpady niebezpieczne (baterie i akumulatory ołowiowe (kod 16 06 01*), baterie i akumulatory niklowo-kadmowe (kod 16 06 02*) i inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów zawierające substancje niebezpieczne (kod 19 12 11*) w ilości 600 Mg/rok oraz odpady inne niż niebezpieczne (opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01), opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02), opakowania z drewna (kod 15 01 03) opakowania z metali (kod 15 01 04), opakowania wielomateriałowe (kod 15 01 05) opakowania ze szkła (kod 15 01 07),

¹⁰ Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

¹¹ Znak SR-III.7221.58.2014.LB.

opakowania z tekstyliów (kod 15 01 09), zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod 16 02 14), elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15 (kod 16 02 16), elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15 (kod 16 02 16), baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03) (kod 16 06 04), inne baterie i akumulatory (kod 16 06 05), papier i tektura, (kod 19 12 01), metale żelazne (kod 19 12 02), metale nieżelazne (kod 19 12 03), tworzywa sztuczne i guma (kod 19 12 04), szkło (kod 19 12 05), drewno inne niż wymienione w 19 12 06 (kod 19 12 07), tekstylia (kod 19 12 08), odpady palne (paliwo alternatywne) (kod 19 12 10) i inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12 (0-80 mm) oraz 19 12 12 (powyżej 80 mm) w ilości do 30 000 Mg rocznie,

- w procesie biologicznego przetwarzania frakcji biodegradowalnej - podsitowej, powstałej w wyniku przetwarzania mechanicznego zmieszanych odpadów komunalnych powstawać mogły inne niewymienione odpady (stabilizat) frakcja 0-80 mm (kod 19 05 99) w ilości 12 600 Mg rocznie,
- w wyniku mechanicznej obróbki otrzymanego stabilizatu na sicie o prześwicie oczek 20 mm mogły powstawać kompost nie odpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania) frakcja poniżej 20 mm (kod 19 05 03) oraz inne niewymienione odpady (stabilizat) frakcja 20-80 mm (kod 19 05 99) w ilości 7 500 Mg rocznie oraz inne niewymienione odpady (stabilizat) frakcja 20-80 mm (kod 19 05 99) w ilości 5 100 Mg rocznie,
- w procesie sortowania zmieszanych odpadów opakowaniowych mogły powstawać opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01), opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02), opakowania z drewna (15 01 03), opakowania z metali (kod 15 01 04), opakowania wielomateriałowe (kod 15 01 05) opakowania ze szkła (kod 15 01 07), opakowania z tekstyliów (kod 15 01 09), papier i tektura, (kod 19 12 01), metale żelazne (kod 19 12 02), metale nieżelazne (kod 19 12 03), tworzywa sztuczne i guma (kod 19 12 04), szkło (kod 19 12 05), drewno inne niż wymienione w 19 12 06 (kod 19 12 07), tekstylia (kod 19 12 08), minerały (np. piasek kamienie) frakcja 0-20 mm (kod 19 12 09), odpady palne (paliwo alternatywne) (kod 19 12 10) i inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12 w ilości do 30 000 Mg rocznie,
- w procesie wytwarzania odpadów palnych (paliwa alternatywnego) mogły powstawać metale żelazne (kod 19 12 02), metale nieżelazne (kod 19 12 03), tworzywa sztuczne i guma (kod 19 12 04), szkło (kod 19 12 05), odpady palne (paliwo alternatywne) (kod 19 12 10 w ilości do 15 000 Mg rocznie,
- w procesie przetwarzania (kompostowania) selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów mogły powstawać nieprzekompostowane frakcje odpadów komunalnych i podobnych (kod 19 05 01) oraz kompost nie odpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania) (kod 19 05 03) w ilości do 12 600 Mg rocznie,
- w procesie demontażu odpadów wielkogabarytowych mogły powstawać papier i tektura, (kod 19 12 01), metale żelazne (kod 19 12 02), metale nieżelazne (kod 19 12 03), tworzywa sztuczne i guma (kod 19 12 04), szkło (kod 19 12 05), drewno inne niż wymienione w 19 12 06 (kod 19 12 07), tekstylia (kod 19 12 08) w ilości do 6 000 Mg rocznie,

a także wskazano podstawowy skład chemiczny i właściwości wytwarzanych odpadów.

W przypadku odpadów wytwarzanych w procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, sortowania zmieszanych odpadów opakowaniowych, wytwarzania odpadów palnych (paliwa alternatywnego)

i kompostowania selektywnie zebranych odpadów zielonych, a także odpadów wytworzonych w związku z konserwacją i bieżącym utrzymaniem w sprawności instalacji do przetwarzania odpadów wskazano, że będą one przekazywane w pierwszej kolejności do przetwarzania metodą odzysku, w tym recyklingu oraz energetycznego wykorzystania, a w przypadku braku możliwości ich odzysku, do przetwarzania metodą unieszkodliwiania, a także będą przetwarzane we własnym zakresie. W przypadku odpadów o kodzie 19 05 01 (nieprzekompostowane frakcje odpadów komunalnych i podobnych - wytworzone w procesie kompostowania odpadów zielonych i innych bioodpadów) określono będą na bieżąco przekazywane na własne składowisko odpadów celem unieszkodliwienia lub przekazywane uprawnionym podmiotom. W pozwoleniu zintegrowanym określono sposób magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów, a czas ich magazynowania określono na trzy lata, u kolejnych posiadaczy, dla odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, oraz nie dłużej niż rok dla odpadów przeznaczonych do składowania.

(akta kontroli str. 224-227, 286-372)

W związku z uzyskaniem przez Zakład pozwolenia zintegrowanego, decyzją¹² z 21 października 2016 r. Inspektor wyraził zgodę na podjęcie użytkowania wstrzymanej decyzją z 29 grudnia 2015 r. instalacji.

(akta kontroli str. 415-416)

Instalacja posiadała status regionalnej instalacji dla regionu południowego oraz instalacji zastępczej dla z regionu zachodniego, tarnowskiego i sądecko-gorlickiego nadane uchwałą Nr XXV/398/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 2 lipca 2012 roku w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego¹³.

Od 15 kwietnia 2017 r. instalacja posiada status regionalnej instalacji dla Regionu Małopolskiego, na podstawie uchwały nr XXXIV/510/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 roku w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016-2022.

W okresie objętym kontrolą obowiązywało 29 umów na zagospodarowanie odpadów komunalnych z podmiotami odbierającymi odpady zawartych z 17 podmiotami¹⁴. 12 zawarto na czas nieokreślony, z których siedem zostało rozwiązanych w okresie objętym kontrolą w związku z brakiem przywozu odpadów, na skutek wypowiedzenia bądź zawarcia nowej umowy. W 24 umowach przewidziano harmonogramy ilości dostarczanych odpadów. W umowach zastrzegano, że zmiany ilości przekazywanych odpadów o więcej niż 30% kwartalnie w stosunku do umowy, może stanowić podstawę ich rozwiązania. Jako przesłankę do rozwiązania umów wskazywano również utratę przez przekazującego uprawnienia do odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy, której dotyczyła umowa.

(akta kontroli str. 492-510)

Ceny za przyjęcie zmieszanych odpadów komunalnych do przetworzenia w instalacji wynosiły od 150 zł do 250 zł w 2016 r., do 186,78 zł do 320 zł w 2017 r., od 280 zł do 420 zł w 2018 r. i od 280,80 zł do 500 zł w pierwszym półroczu 2019 r.

(akta kontroli str. 511)

Masy przetworzonych w latach 2016-2018 odpadów w części mechanicznej i biologicznej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, jak

¹² Znak: WI.7060.2.8.2015.MŚ

¹³ Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 2012 r., poz. 3300, ze zm.

¹⁴ Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

również masa sortowanych odpadów selektywnie zebranych, były niższe od mocy przerobowych określonych w decyzjach Marszałka.

- Masa zmieszanych odpadów komunalnych przetworzonych w części mechanicznej instalacji, ustalona w decyzjach na 30 000 Mg/rok, wyniosła 17 048,57 Mg w 2016 r., 18 668,31 Mg w 2017 r. i 23 063,0 Mg w 2018 r., co stanowiło wykorzystanie mocy przerobowych odpowiednio w 56,8%, 62,2% i 76,9%.
- Masa zmieszanych odpadów komunalnych przetworzonych na części biologicznej, ustalona w decyzjach na 18 000 Mg/rok, wyniosła 14 567,7 Mg w 2016 r. 10840,4 Mg w 2017 r. i 10 227,96 Mg w 2018 r., co stanowiło wykorzystanie mocy przerobowych odpowiednio w 80,9%, 60,2% i 56,8%.
- Masa sortowanych odpadów selektywnie zebranych ustalona w decyzjach na 30 000 Mg/rok, wyniosła 12 307,72 Mg w 2016 r., 14 872,48 Mg w 2017 r. i 17 100,77 Mg w 2018 r., co stanowiło wykorzystanie mocy przerobowych odpowiednio w 41,0%, 49,6% i 57,0%.

(akta kontroli str. 218)

Prezes wyjaśnił, że przyczyną przetwarzania niższych ilości odpadów, był nadmiar instalacji, jakie istniały w regionie gospodarki odpadami, w którym działa Zakład, w stosunku do masy odpadów wytwarzanych przez mieszkańców. Prezes wskazał, że w wyniku nadmiaru instalacji na rynku i dużej konkurencji, do Zakładu trafiało mniej odpadów niż aktualne moce przerobowe zarówno dla zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów z selektywnej zbiórki oraz odpadów biodegradowalnych.

(akta kontroli str. 563-565)

Dyrektor zarządzający (dalej Dyrektor) oświadczył, że prace koncepcyjne i projektowe instalacji rozpoczęły się w 2008 r., kiedy to w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, wyznaczono lokalizację ośmiu instalacji na terenie województwa małopolskiego, a obszar obsługiwany przez Zakład obejmować miał powiat myślenicki i limanowski, zamieszkały przez ok. 238 tys. mieszkańców, a założenia te były podstawą do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu. W lipcu 2012 r. Sejmik Województwa Małopolskiego zmienił Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego¹⁵ i wyznaczył nowe regiony gospodarki odpadami. Instalacja w Myślenicach znalazła się w Regionie Południowym, obejmującym 5 powiatów¹⁶ wraz z 4 instalacjami zastępczymi¹⁷, które nie spełniały jednak wymagań niezbędnych do otrzymania statusu instalacji regionalnej. Dyrektor wskazał, że podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, oraz zamawiający nie egzekwowali przepisów nakazujących przekazywanie odpadów do instalacji regionalnej, co skutkowało ograniczeniem ilości odpadów trafiających do Zakładu. Dyrektor wskazał również, że Zakład podejmował działania poprzez wielokrotne monity i skargi skierowane do Zamawiających, Urzędu Marszałkowskiego, Sejmiku Województwa Małopolskiego, WIOŚ w Krakowie, jak również Ministerstwa Środowiska i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, sytuacja się nie poprawiała, a w instalacji brakowało odpadów do przetwarzania.

(akta kontroli str. 666-667)

29 maja 2018 r., a więc w terminie określonym w art. 234 ust. 4 uod Marszałek poinformował Zakład o dokonaniu wpisu do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami i nadaniu numeru rejestrowego, którym Zakład posługiwał się od 5 lipca 2018 r. Przedmiotowy numer

¹⁵ Uchwałą nr XXV/398/12 z dnia 2 lipca 2012 r.

¹⁶ Myślenicki, limanowski, suski, nowotarski i tatrzański.

¹⁷ w Nowym Targu, Tylmanowej, Sucheju Beskidzkiej i Zakopanem.

Zakład podawał na kartach przekazania odpadów. W rejestrze podana była nazwa Zakładu, nr rejestrowy, NIP, województwo, powiat, gmina oraz adres siedziby Zakładu oraz dział w którym prowadził działalność, wymagane w art. 52 ust. 2 uod. W rejestrze brak było informacji o rocznej mocy przerobowej instalacji prowadzonej przez spółkę oraz o niewdrożeniu w Spółce systemu jakości oraz systemu zarządzania środowiskowego.

(akta kontroli str. 14, 208-213)

Kontrola 20 kart przekazania odpadów wystawionych w okresie od 5 lipca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. wykazała, że we wszystkich przypadkach podano numer rejestrowy.

(akta kontroli str. 15)

Dyrektor wyjaśnił że, Zakład nie posiada wiedzy, dlaczego Marszałek dokonując z urzędu wpisu do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami nie wpisał wszystkich danych wymaganych postanowieniami art. 52 ust. 2 uod.

(akta kontroli str. 171-172)

Zgodnie z postanowieniami art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach¹⁸ Zakład zobowiązany był w terminie do 5 marca 2020 r. złożyć wniosek o zmianę pozwolenia, w celu dostosowania go do obowiązujących przepisów prawa – ustanowienia zabezpieczenia roszczeń w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego. Do dnia zakończenia kontroli Zakład nie złożył takiego wniosku, nie ustanowił zabezpieczenia roszczeń w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego.

Prezes wyjaśnił, że przygotowywana jest dokumentacja niezbędna do złożenia stosownego wniosku.

(akta kontroli str. 163-164, 166-167)

W sierpniu 2019 r. sporządzono operat przeciwpożarowy, który zgodnie z postanowieniami art. 42 ust 4b uod należało dołączyć do wniosku.

(akta kontroli str. 668-707)

W skład systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego Zakładu wchodziła: instalacja wodna z hydrantami podręcznymi (wewnątrz obiektu) – 8 szt., hydrantami zewnętrznymi (nadziemnymi do podłączenia węży) – 6 szt., gaśnice proszkowe rozmieszczone w obiektach Zakładu, system wizyjny oraz instalacja systemu sygnalizacji pożaru i oddymiania. Zakład posiadał instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego (której termin ważności upływał we wrześniu 2019 r.), opracowaną przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

(akta kontroli str. 16-43)

W Zakładzie:

- od maja 2017 r. co miesiąc komisja złożona z pracowników Zakładu dokonywała oceny stanu bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa i higieny pracy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wnioskowano o ich usunięcie oraz wskazywano osoby odpowiedzialne za wykonanie wniosków. Podczas kolejnej kontroli sprawdzano ich wykonanie. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. zalegania odpadów obok hydrantów, utrudnień w dostępie do gaśnic i hydrantów, zasłonięcia linii ciągów komunikacyjnych oraz przeszkód na drogach ewakuacyjnych. Zalecenia pokontrolne zostały wykonywane z wyjątkiem nieprawidłowości stwierdzonych w kwietniu br., tj. nie odsłonięto i nie odmalowano/uzupełniono brakujących linii ciągów komunikacyjnych, nie

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1592 ze zm.

naprawiono zwisającej lampy w hali przyjęć, oraz nie naprawiono uszkodzonego słupka ochronnego w hali przyjęć odpadów. 27 lipca 2019 r. przeprowadzono kolejną kontrolę, która wykazała wykonanie zaleceń pokontrolnych;

- dokonywano w obowiązującym terminie okresowego sprawdzenia (przez uprawnione podmioty) sprawności hydrantów, terminów ważności gaśnic oraz dokonywano konserwacji systemu sygnalizacji pożaru i oddymiania. Przeprowadzone kontrole udokumentowane były stosownymi protokołami kontroli;
- w latach 2016-2019 (do dnia kontroli) Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Myślenicach (KP PSP w Myślenicach) przeprowadziła 6 kontroli, w tym dwie 2018 r. i dwie w 2019 r. (w tym kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń z wcześniejszej kontroli). W toku kontroli stwierdzano naruszenie przepisów przeciwpożarowych, np.:
 - kontrola przeprowadzona 3 listopada 2016 r. stwierdziła, że z uwagi na duże ilości odpadów w hali magazynowej brak było dostępu do hydrantu wewnętrznego oraz podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - kontrola przeprowadzona 14 maja 2019 r. stwierdziła m.in. zablokowaną drogę ewakuacyjną w budynku sortowni.

Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte

(akta kontroli str. 46-56, 173)

15 lipca 2019 r., 6 sierpnia 2019 r. oraz 6 września 2019 r. dokonano oględzin Zakładu i ustalono, że:

- gaśnice (proszkowe) będące na stanie Zakładu posiadały aktualne daty ważności (termin ważności upływa w kwietniu 2020 r.),
- instalacja wodna z hydrantami podręcznymi (wewnątrz obiektu) i hydrantami na zewnątrz obiektu (do podłączenia węży) była sprawna,
- odpady przyjęte od odbiorców oraz przetworzone były składowane niezgodnie z pozwoleniem zintegrowanym (więcej w dalszej części wystąpienia).

(akta kontroli str. 57-71, 470-483, 644-645, 709)

Spośród 46 pracowników zatrudnionych w Zakładzie (na dzień 22 lipca 2019 r.) 36 posiadało aktualne zaświadczenie o odbytym przeszkoleniu z zakresu BHP¹⁹. W dniach 17 i 26 kwietnia 2017 r. pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie znajomości obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej i praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Specjalista ds. BHP wyjaśnił, że szkolenie wstępne w zakresie BHP obowiązuje wszystkich pracowników rozpoczynających pracę w Zakładzie i obejmuje, m.in.:

- zapoznanie z podstawowymi przepisami BHP zawartymi m.in. w kodeksie pracy, regulaminie pracy,
- zagrożenia pożarowe w Zakładzie i sposób ich zapobiegania, w tym zasady postępowania w przypadku wystąpienia pożaru.

Pracownik potwierdzał odbycie szkolenia własnoręcznym podpisem na stosownym dokumencie.

28 stycznia 2016 r. na terenie Zakładu (z udziałem jednostki ratownictwa gaśniczego z KP PSP w Myślenicach) odbyły się ćwiczenia ewakuacyjne

(akta kontroli str. 112-117)

W dniach 11-13 września 2019 r. na terenie Zakładu odbyły się ćwiczenia mające na celu zapoznanie funkcjonariuszy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej KP PSP

¹⁹ Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

w Myślenicach oraz Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Myślenice (OSP) w zakresie rozpoznania możliwości prowadzenia działań ratowniczych.

(akta kontroli str. 77)

W okresie objętym kontrolą Zakład, na podstawie rachunku zysków i strat sporządził kalkulację kosztów za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2016 r., od 1 stycznia 2017 r. do 31 października 2017 r. oraz od 1 stycznia 2018 r. do 30 listopada 2018 r. Przedmiotowa kalkulacja była zestawieniem przychodów i kosztów oraz osiągniętego wyniku (zysku/straty) w ujęciu ogólnym i w przeliczeniu na tonę odpadów. Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

W latach 2016-2019 (do 22 lipca) do Zakładu wpłynęło 7 wniosków o przesłanie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych w prowadzonej przez niego RIPOK. W odpowiedzi Zakład przesłał wnioskodawcom stosowne kalkulacje kosztów, w których wyspecyfikowano poszczególne rodzaje kosztów (m.in. amortyzację, zużycie materiałów i energii, opłaty i podatki, usługi obce, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, koszty finansowe. I tak np. w piśmie:

- z 21 lipca 2017 r. do Urzędu Gminy Kościelisko podał, że koszt netto zagospodarowania 1 Mg odpadów wynosi 272,43 zł, a cena przyjęcia odpadów do regionalnej instalacji wytwarzania wynosi 280,00 zł/Mg oraz 300,00 zł/Mg odpadów zielonych;
- z 5 marca 2018 r. do Urzędu Miasta Krakowa podał, że koszt netto zagospodarowania 1 Mg odpadów wynosi 389,61 zł.

Odpowiedzi (kalkulacje) przesłano w terminie od 4 do 22 dni od daty otrzymania wniosku.

(akta kontroli str. 125-140)

Prezes wyjaśnił, że:

- kalkulacja kosztów gospodarowania przyjętych do przetwarzania odpadów komunalnych prowadzona jest na bieżąco, natomiast w formie papierowej sporządzana jest w sytuacji, gdy wystąpi o nią podmiot zewnętrzny,
- na zmianę cen za przyjęcie odpadów do przetwarzania w instalacji wpływ mają głównie koszty energii elektrycznej, paliw, pracy, transportu oraz modernizacja linii odzysku odpadów.

(akta kontroli str. 125-140)

W latach 2016-2019 (do 22 lipca) Marszałek przeprowadził w Zakładzie jedną kontrolę - protokół z 22 grudnia 2016 r.

Kontrolą objęto m.in.:

- korzystanie ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, poboru wód podziemnych i powierzchniowych, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, w tym wprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonej o nawierzchni szczelnej ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjnej, składowania i magazynowania odpadów,
- prowadzenia regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w zakresie przyjmowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Kontrola wykazała m.in. naruszenie pozwolenia zintegrowanego polegające na:

- nieoznakowaniu miejsc magazynowania odpadów wytwarzanych, przetwarzanych oraz zbieranych (naruszenie pkt.5.1, IV.6.1, V.3 decyzji),
- nieoznakowaniu pojemnika na wytworzone odpady olejowe - podgrupa 13 01 (naruszenie pkt. III.5.3.5 decyzji),

- nie odpowiednim oznakowaniu pryzm (naruszenie pkt. IV.4.1.2.6, IV.4.4.4. decyzji),
- braku oddzielenia między pryzmami (naruszenie pkt. IV.4.1.2.6, IV.4.4.4. decyzji),
- gromadzeniu odpadów przewidzianych do kompostowania (kod 20 02 01) na placu zamiast kierowanie bezpośrednio do hali celem przygotowania do procesu kompostowania (naruszenie pkt. IV.6.2.4 decyzji)

W dniu 22 grudnia 2016 r. Marszałek przeprowadził ponowną kontrolę, która ustaliła, że nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w dniu 25 listopada 2016 r. zostały usunięte.

(akta kontroli str. 83-111)

WIOŚ w latach 2016-2019 (do 22 lipca) przeprowadził dwie kontrole, tj. 29 sierpnia 2016 r. oraz 12 maja 2017 r., którymi objęto m.in. przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, przestrzeganie przepisów ustawy o odpadach oraz wnoszenie opłat za korzystanie ze środowiska. Kontrola m.in.:

- nie stwierdziła przypadków przyjmowania odpadów z poza regionu południowego zmieszanych odpadów komunalnych do instalacji i do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów;
- stwierdziła, że odzysk surowców z instalacji kształtował się na poziomie średnim, instalacja zapewniała obowiązek osiągania poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali tworzyw sztucznych i szkła na poziomie 16% w 2015 r. i 18% w 2016 r.;
- stwierdziła, że Zakład nie zaniżał ilości odpadów odbieranych oraz prowadził ich ewidencję;
- eksploatacja składowiska prowadzona była z zachowaniem instrukcji jego eksploatacji;
- stwierdziła, że instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych spełnia wymagania BAT²⁰.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

(akta kontroli str. 177-207)

W związku z dwoma zdarzeniami pożarowymi (13 oraz 21 lipca 2019 r.) WIOŚ przeprowadził w okresie od 23 lipca do 7 sierpnia 2018 r. kontrolę interwencyjną. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku ogrodzenia działki roboczej siatką zabezpieczającą rozwiewanie odpadów zawierających lekkie frakcje oraz nieumieszczaniu odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na wydzielonych tygodniowych działkach roboczych oraz brak ich bieżącego plantowania.

(akta kontroli str. 609-638)

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r. do instalacji prowadzonych przez Zakład przyjęto do przetworzenia łącznie 167 047,360 Mg odpadów komunalnych, w tym: 6,280 Mg stanowiła odpadowa masa roślinna 02 01 03), 16,680 Mg stanowiły surowce i produkty nieprzydatne do spożycia i przetwórstwa (kod 02 06 01), 4,140 Mg stanowiły trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04 (kod 03 01 05), 7,040 Mg stanowiły odpady tworzyw sztucznych (kod 07 02 13), 64,800 Mg stanowiły odpady z przemysłu gumowego i produkcji gumy (kod 07 02 80), 719,840 Mg stanowiły opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01), 6 300,130 Mg stanowiły opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02), 10,860 Mg stanowiły opakowania z drewna

²⁰ Najlepsza dostępna technika (Best Available Technique).

(kod 15 01 03), 13,340 Mg stanowiły opakowania z metali (kod 15 01 04), 17 795,300 Mg stanowiły zmieszane odpady opakowaniowe (kod 15 01 06), 6 374,980 Mg stanowiły opakowania ze szkła (kod 15 01 07), 43,120 Mg stanowiły produkty spożywcze przeterminowane lub nie przydatne do spożycia (kod 16 03 80), 0,300 Mg stanowiły żelazo i stal (kod 17 04 05), 4 123,060 Mg stanowiły skratki (kod 19 08 01), 551,400 Mg stanowiły zawartości piaskowników (kod 19 08 02), 16 563,520 Mg stanowiły ustabilizowane komunalne osady ściekowe (kod 19 08 05), 40,900 Mg stanowiło tworzywo sztuczne i guma (kod 19 12 04), 0,320 Mg stanowiły tekstylia (kod 19 12 08), 3 255,000 Mg stanowiły inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12), 313,720 Mg stanowiły papier i tektura (kod 20 01 01), 0,400 Mg stanowiło szkło (kod 20 01 02), 2,490 Mg stanowiła odzież (kod 20 01 10), 241,560 Mg stanowiły odpady kuchenne ulegające biodegradacji (kod 20 01 08), 275,640 Mg stanowiły tekstylia (kod 20 01 11), 2,060 Mg stanowiły drewno inne niż wymienione w 20 01 37 (kod 20 01 38), 506,900 Mg stanowiły tworzywa sztuczne (kod 20 01 39), 6,900 Mg stanowiły metale (kod 20 01 40), 1 921,940 Mg stanowiły inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (kod 20 01 99), 21 533,370 Mg stanowiły odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01), 1 444,280 Mg stanowiły inne odpady nie ulegające biodegradacji (kod 20 02 03), 71 098,460 Mg stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 20 03 01), 11 842,250 Mg stanowiły odpady wielkogabarytowe (kod 20 03 07), 1 966,380 Mg stanowiły odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach (kod 20 03 99).

(akta kontroli str. 218)

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r. ilości i rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych do przetworzenia w instalacji MBP były zgodne z decyzjami oraz rocznymi sprawozdaniami, przekazywanymi do Marszałka.

(akta kontroli str. 218, 229-367, 417-463)

Przeprowadzone 6 sierpnia 2019 r. oględziny przy udziale specjalisty nauk technicznych w dziedzinie gospodarki odpadami wykazały, że zmieszane odpady komunalne przygotowane były do przetwarzania na hałdzie w hali, usypanej bezpośrednio przy ścianie o objętości nie większej niż 630 m³ (140 m² do wysokości 4-5 m) (potencjalna wielkość magazynowania 1 680 m³). Charakteryzowały się one dużą ilością frakcji surowcowej i niewielką zawartością frakcji organicznej. Zgromadzone w hali zmieszane odpady komunalne nie dawały odcieków i nie stanowiły uciążliwości odorowej i nie wykazywały cech zalegania czy zagniewania. Odpady selektywnie gromadzone magazynowane były przed halą, bezpośrednio przy wjeździe do niej. Zmagazynowane były w workach na wybetonowanym placu o wielkości 500 m² i wysokości do 6 m. Objętość odpadów selektywnie gromadzonych w dniu oględzin wynosiła 2 000 m³, stanowiły one typowe odpady segregowane miejskie o dużej zawartości tworzyw sztucznych (do 70%), bez odpadów organicznych.

(akta kontroli str. 470-481, 644-645, 709)

W części mechanicznej w instalacji oraz w procesie sortowania odpadów selektywnie zebranych w latach 2016-2019 (do 30 czerwca) wytworzono 66 012,478 Mg odpadów, z tego 410,520 Mg stanowiły opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01), 2 847,249 Mg opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02), 656,850 Mg opakowania z metali (kod 15 01 04), 89,988 Mg opakowania wielomateriałowe (kod 15 01 05), 6 182,300 Mg opakowania ze szkła (kod 15 01 07), 214,201 Mg papier i tektura (kod 19 12 01), 4 953,360 Mg drewno inne niż wymienione w 19 12 06 (kod 19 12 07), 26 929,430 Mg odpady palne (paliwo alternatywne) (kod 19 12 10) 23 554,020 Mg inne odpady (w tym zmieszane

substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12), 38,000 Mg nieprzekompostowane frakcje odpadów komunalnych i podobnych (kod 19 05 01) i 136,560 Mg papier i tektura (kod 20 01 01). W latach 2016-2019 (do 30 czerwca) w części biologicznej wytworzono 27 647,240 Mg kompostu nieodpowiadającego wymaganiom (nie nadającego się do wykorzystania) (kod 19 05 03) oraz 11 663,680 Mg innych niewymienionych odpadów (kod 19 05 99).

(akta kontroli str. 219-220)

Udział innych odpadów (w tym zmieszanych substancji i przedmiotów) z mechanicznej obróbki odpadów innych niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12) w wytworzonych odpadach wyniósł 13,43 % w 2017 r. 37,97 % w 2018 r. i 32,88% w pierwszym półroczu 2019 r. natomiast udział odpadów palnych (paliwa alternatywnego) (kod 19 12 10) wyniósł 38,71 % w 2016 r., 31,46 % w 2017 r., 22,64% w 2018 r. oraz 2,92 % w 2019 r. (do 30 czerwca).

(akta kontroli str. 219-220, 515)

Dyrektor wyjaśnił, że w roku 2016 r. oraz w 2017 r. (do sierpnia) odpady o kodzie 19 12 12 wytwarzane w instalacji były przetwarzane na paliwo alternatywne (kod 19 12 10) i nie były przekazywane kolejnym odbiorcom, a przyjęte w tym okresie odpady o tym kodzie również zostały przetworzone na paliwo alternatywne, co wynikało z dużego zapotrzebowania na paliwo alternatywne cementowni, z którą Zakład miał zawartą umowę.

(akta kontroli str. 566-567)

W trakcie oględzin, przeprowadzonych z udziałem specjalisty, ustalono że, wytworzone w części mechanicznej instalacji surowce wtórne magazynowane były na placu przed halą (powierzchnia 625 m²). W trakcie oględzin wyróżniono następujące frakcje surowcowe:

- butelki PET w rozróżnieniu na kolory (zielone około 71 bel, niebieskie około 80 bel, biały około 60 bel, z etykietą termokurczliwą około 23 bele),
- chemia gospodarcza około 32 bele

Ponadto w halach na terenie powyżej instalacji (w lokalizacji Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)) odległym około 500 m od instalacji MBP pod wiatą o powierzchni 75 m² magazynowane były opakowania wielomateriałowe (tetrapak) około 100 bel oraz fole bezbarwne około 7 bel. Folie mix (około 130 bel) zmagazynowano na placu obok wiaty. W hali na terenie PSZOK o powierzchni 600 m² zmagazynowano luzem usypane puszki aluminiowe, metale żelazne czyste oraz metale żelazne z zanieczyszczeniami.

Dyrektor wskazał, że metale żelazne z zanieczyszczeniami są doczyszczane ręcznie przez innego przedsiębiorcę.

W hali znajdował się również 40 bel papieru i kartonu. Objętość bel była zróżnicowana pomiędzy 0,7 a 1,2 m³. W 3 boksach o powierzchni 30 metrów każdy magazynowane było szkło bez rozdziału na kolory. W jednym boksie szkło zmagazynowano w zielonych workach wprost z selektywnej zbiórki, w pozostałych szkło było luźno nasypane. W dniu oględzin boksy były pełne. Jakość wysegregowanych surowców wtórnych w dniu oględzin była wysoka (do 100%), a place magazynowe były czyste dobrze utrzymane. Odpady magazynowane były selektywnie, z wyraźnym wyodrębnieniem poszczególnych strumieni i bez możliwości mieszania się między sobą. Ponadto w procesie mechanicznego przetwarzania powstawał balast o kodzie 19 12 12, który był magazynowany przed wyjazdem z hali technologicznej na placu o wielkości 600 m². W dniu oględzin magazynowany był na całym placu do wysokości około 4-5 m. W odpadach znajdowała się duża ilość frakcji niewysortowanych, tworzyw sztucznych i papieru,

praktycznie nie było w nich odpadów organicznych, przez co hałda nie powodowała uciążliwości odorowych ani odcieków. Odpady wyglądały na świeżo przetworzone (2-3 dni). Wytworzone w procesie mechanicznym paliwo alternatywne (kod 19 12 10) stanowiło mieszanę wysokoenergetycznych frakcji, przede wszystkim papieru i tworzyw o bardzo niewielkiej wilgotności i bez zanieczyszczeń organicznych. Stwierdzono magazynowanie paliwa alternatywnego niezgodnie z pozwoleniem zintegrowanym w bioreaktorach.

W dniu oględzin brak było odpadów przeznaczonych do stabilizacji biologicznej oraz już przekompostowanych pochodzących z biologicznej części instalacji MBP. Dyrektor wskazał, że odpady po przesianiu są bezpośrednio przekazywane do biostabilizatora, który jest zamykany. W dniu oględzin proces biologicznej stabilizacji odbywał się w 10 spośród 18 biostabilizatorów.

(akta kontroli str. 470-481, 709)

Zakład posiadał system wizyjny, który został zaplanowany w projekcie budowanego Zakładu i oddany do użytku w sierpniu 2012 r. System składał się z 41 kamer rozmieszczonych na terenie Zakładu, serwera (na którym przechowywany był nagrany obraz) oraz monitora na którym wyświetlany był obraz z poszczególnych kamer. Serwer oraz monitor znajdowały się w pomieszczeniu sterowni, zlokalizowanej w głównej hali Zakładu. W dniu kontroli, tj. 15 lipca 2019 r. system był sprawny. Systemem wizyjnym nie było objęte składowisko odpadów, które nie podlegały już dalszemu przerobowi. Dane z komputera nie były przegrywane na nośniki elektroniczne. Zapis nagrania przechowywany był w pamięci komputera przez 21 dnia, a następnie był automatycznie kasowany.

(akta kontroli str. 57-73, 644-645)

Zakład w dniu 28 lutego 2019 r. poinformował WIOŚ, że zgodnie z uod prowadzi wizyjny system kontroli miejsc magazynowania i składowania odpadów.

(akta kontroli str. 214)

Prezes wyjaśnił, że:

- system zapisu wizyjnego został zainstalowany kilka lat temu. W chwili obecnej trwają prace modernizacyjne systemu i zostanie nim objęty teren składowiska odpadów, który do chwili obecnej nie był nim objęty,
- serwer na którym zapisywane jest nagranie z kamer znajduje się w wydzielonej i zamkniętej szafie na terenie Zakładu, który strzeżony przez ochronę. Zapisy zabezpieczone są hasłem, do którego dostęp mają kierownicy Zakładu.

(akta kontroli str. 168-170)

W trakcie oględzin w dniu 6 sierpnia 2019 r., nie stwierdzono przypadków magazynowania odpadów niezgodnie z pozwoleniem zintegrowanym z wyjątkiem dotyczącym odpadów o kodzie 19 12 10 (paliwo alternatywne), które magazynowane było również w bioreaktorach. Poszczególne frakcje odpadów wytworzone w instalacji były gromadzone selektywnie, wyraźnie wyodrębniono miejsca magazynowania poszczególnych frakcji, co uniemożliwiało ich wzajemne mieszanie, jednakże w hali, w której zlokalizowane były biostabilizatory drobiny paliwa alternatywnego, mieszały się z innymi frakcjami odpadów. Brak było odorów, brak oznak zagniewania, niewielka ilość insektów (much) i brak gryzoni pozwalały na oszacowanie magazynowania odpadów zarówno zmieszanych, segregowanych, frakcji surowcowych, oraz balastu wskazują na czas magazynowania nie dłuższy niż kilka dni (do tygodnia).

(akta kontroli str. 470-481, 709)

Dyrektor wyjaśnił, że po przetworzeniu odpadów w części mechanicznej odpady są ważone, zarówno na wadze w mieszarko-rozdrabniarce (przygotowującej odpady do

procesu biologicznego przetwarzania), jak również na wadze paletowej (zbelowane surowce), a także wadze najazdowej (wytworzone pozostałości, balast).

(akta kontroli str. 484-487)

System wagowy w Zakładzie oparty był o dwie wagi najazdowe. Jedna zlokalizowana była przy wjeździe do instalacji MBP i składowiska, natomiast druga w PSZOK.

Dyrektor wskazał, że w przypadku awarii jednej z wag do ważenia przyjmowanych, bądź przekazywanych odpadów wykorzystywana jest sprawna waga.

(akta kontroli str. 482-483, 644-645)

Analiza ewidencji programu wagowego za miesiąc wrzesień wykazała braki w ciągłości numeracji kwitów wagowych.

(akta kontroli str. 640-643)

Dyrektor wyjaśnił, że brak ciągłości kwitów wagowych wynikał z ważeń wewnętrznych, m.in. frakcji poniżej 80 mm przeznaczonej do kompostowania oraz przekazywania frakcji wewnątrz Zakładu (przeniesienia pomiędzy magazynami – sortownią, kompostownią oraz placami do dojrzewania i miejscami magazynowania.

(akta kontroli str. 710)

Analiza ewidencji programu wagowego wykazała również pięć przypadków przebywania pojazdów poniżej półtorej minuty.

(akta kontroli str. 640-643)

Dyrektor wyjaśnił, że związane to było z ewidencją ważeń odpadów przekazywanych na PSZOK i niewielką ilością przekazywanych odpadów, co wiązało się z bardzo krótkim czasem rozładunku.

(akta kontroli str. 710)

W celu lepszego zarządzania wytworzonymi w Zakładzie odpadami w programie magazynowym stosowano kody produktu, które w bardziej szczegółowy sposób opisywały charakterystykę wytworzonego odpadu. Dla odpadów z grupy 15 01 stosowano następujące kody produktu: opakowania z papieru i tektury (15 01 01), tektura (15 01 01 A), opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02), PET bezbarwny (15 01 02 B), PET niebieski (15 01 02 C), PET zielony (15 01 02), folia mix (15 01 02 F), *kubusie* (15 01 02 M), puszki Al (15 01 04 A), złom Fe (15 01 04 B), zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06), zmieszane odpady opakowaniowe (niezawierające opakowań) (15 01 06 A), zmieszane odpady opakowaniowe (zawierające opakowania) (15 01 06 B), opakowania ze szkła (15 01 07), szkło mix (15 01 07 A), a dla paliwa alternatywnego: paliwo selektywne (19 12 10 A) i paliwo komunalne (19 12 10 B).

(akta kontroli str. 585-585, 640-643)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W toku oględzin w dniu 15 lipca 2019 r. stwierdzono, że:

1. Hydrant nadziemny znajdujący się w pasie zieleni wzdłuż drogi dojazdowej był niewidoczny - w toku oględzin pracownicy Zakładu usunęli zasłaniające go rośliny.
2. Zawór główny sieci wodnej, do której podłączone były 3 hydranty nadziemne²¹ oddalony był o 13 m od dwóch hydrantów położonych od na placu manewrowym i nie był oznaczony.

²¹ Jeden zlokalizowany na placu składowym przywożonych odpadów, dwa na placu manewrowym (oba place są połączone).

Efektom braku oznaczenia przedmiotowego zaworu oraz jego zakręcenia był brak wody w instalacji wodnej, co uniemożliwiło jej wykorzystanie w początkowej fazie gaszenia pożaru na składowisku odpadów w dniu 13 lipca 2019 r.

Przeprowadzona 25 lipca 2019 r. kontrola Zakładu przez KP PSP w Myślenicach (związku z zaistniałym w dniu 13 i 21 lipca 2019 r. pożarem składowiska odpadów) poinformowała dyrektora Zakładu o konieczności utrzymania nawodnienia hydrantów zewnętrznych.

(akta kontroli str. 57-71, 146-148, 155-162)

Prezes wyjaśnił, że:

- system przeciwpożarowy w obrębie Zakładu został zbudowany na podstawie projektu i pozwolenia na budowę i od wybudowaniu zakładu w 2012 r. nie był zmieniany. System ten wielokrotnie był kontrolowany przez Państwową Straż Pożarną, która nie zgłaszała zastrzeżeń co do zastosowanych rozwiązań,
- nie potrafię wyjaśnić, dlaczego 13 lipca 2019 r. hydranty zewnętrzne nie były nawodnione, a zawór nie był stosownie oznaczony. Zgodnie z zaleceniem KP PSP w Myślenicach będzie utrzymane nawodnienie hydrantów.

(akta kontroli str. 168-170)

3. Na 46 pracowników Zakładu, 10 nie posiadało aktualnego przeszkolenia w zakresie BHP – termin ważności upłynął w czerwcu 2019 r.²²

Zgodnie z postanowieniami art. 237³ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy²³ pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie.

Specjalista ds. BHP w Zakładzie wyjaśnił, że przez przeoczenie nie dopełniono tego obowiązku. Pracownicy, którzy nie posiadają aktualnego przeszkolenia w zakresie BHP zostaną w najbliższym okresie przeszkoleni.

(akta kontroli: str. 112-118)

29 i 30 lipca 2019 r. przeprowadzono szkolenia okresowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny. Wzięło w nich udział sześciu pracowników. Pozostali pracownicy nie byli w tych dniach obecni w pracy. Kolejny termin szkolenia zaplanowano pod koniec września 2019 r.

(akta kontroli: str. 639)

4. W dwóch przypadkach kalkulacje kosztów zagospodarowania odpadów przesłano wnioskodawcom po terminie wskazanym we wniosku, tj. 7 dni od wpływu pisma do Zakładu. I tak w przypadku wniosku:

- Wójta Gminy Kościelisko, który wpłynął 14 lipca 2017 r., kalkulację wysłano 25 lipca 2017 r.,
- SUEZ Małopolska sp. z o.o., który wpłynął 10 grudnia 2018 r., kalkulację wysłano 2 stycznia 2019 r.

Dyrektor wyjaśnił, że opóźnienie w wysłaniu kalkulacji spowodowane było dużym obciążeniem pracą w związku z sezonem urlopowym (część pracowników była na urlopach) okresem świątecznym oraz końcem roku.

(akta kontroli str. 140, 171-172)

5. 15 lipca 2019 r., podczas oględzin ustalono, że zapis obrazu wizyjnego systemu kontroli funkcjonujący w instalacji przechowywany był przez 21 dni od daty dokonania zapisu, podczas gdy w art. 25 ust. 6b uod okres ten określono na miesiąc od daty dokonania zapisu.

²² 9 czerwca – 4 przypadki, 14 czerwca – 6 przypadków.

²³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.

6. Obrazem wizyjnym nie objęto składowiska odpadów, które nie podlegają już dalszemu przerobowi.

(akta kontroli str. 57-71, 644-645)

Prezes wyjaśnił, że system zapisu wizyjnego funkcjonujący w instalacji został zainstalowany kilka lat temu zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami oraz że zwiększono okres przechowywania do miesiąca. Prezes wyjaśnił również, że trwają prace modernizacyjne systemu, których celem jest objęcie monitoringiem terenu składowania odpadów, które nie podlegają dalszemu przerobowi.

(akta kontroli str. 168-170)

Nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli W trakcie ponownych oględzin przeprowadzonych 6 sierpnia 2019 r. możliwe było odtworzenie zapisu z 2 lipca 2019 r, a więc wymóg w zakresie okresu przechowywania zapisu był spełniony.

(akta kontroli str. 72-73, 644-645)

7. W trakcie oględzin w dniu 6 sierpnia 2019 r., stwierdzono, że paliwo alternatywne (kod 19 12 10) magazynowano w trzech bioreaktorach do przetwarzania frakcji biologicznej, podczas gdy w pozwoleniu zintegrowanym magazynowanie paliw alternatywnych przewidziano w zamykanych kontenerach w oznaczonym miejscu na placu magazynowym, luzem pod wiatą magazynową oraz luzem w magazynie paliwa alternatywnego.

(akta kontroli str. 229-285, 470-481, 644-645, 709)

Dyrektor wyjaśnił, że cementownia, z którą Zakład ma podpisaną umowę na odbiór paliwa alternatywnego, miała ponad miesięczny przestój, co skutkowało koniecznością czasowego magazynowania paliwa alternatywnego w Zakładzie. Dyrektor wyjaśnił, że ponieważ miejsca magazynowania paliwa alternatywnego były wypełnione, a część bioreaktorów wolna, podjęto decyzję o czasowym magazynowaniu tam paliwa.

(akta kontroli str. 484-487)

Nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli W trakcie ponownych oględzin przeprowadzonych 6 września 2019 r, nie stwierdzono nieprawidłowego magazynowania paliwa alternatywnego.

(akta kontroli str. 482-483, 644-645)

8. Karty przekazania odpadu, w przypadkach gdy Zakład był również odbierającym odpady wystawiane były przez Zakład i przekazywane przekazującemu, a na karcie przekazania odpadu jako przekazującego wskazywano ten podmiot, co było niezgodne z art. 69 ust. 1 uod, gdzie wskazano posiadacza odpadów, który przekazuje odpady, jako podmiot sporządzający kartę przekazania odpadu oraz pkt 3 załącznika nr 1 do rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów²⁴.

(akta kontroli str. 570,578-584)

Dyrektor wyjaśnił, że w sytuacji gdy ZUO jest jednocześnie odbierającym odpady komunalne samochód po przyjeździe jest ważony i wystawiana jest karta przekazania odpadu, która przekazywana jest podmiotowi przekazującemu, a na karcie przekazania odpadu jako przekazujący wskazywany jest ten podmiot. Dyrektor wskazał również, również że sytuacje takie są sporadyczne, a wynika to z faktu, że Spółka nie posiada śmieciarek, i nie świadczy usług zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych. Sporadycznie

²⁴ Rozporządzenie z dnia 12 grudnia 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1973) i z dnia 25 kwietnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 819), dalej: *rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów*.

odbiera odpady selektywnie zbieranie, na zlecenie podmiotów (przedsiębiorców, gmin) z wykorzystaniem posiadanych pojazdów skrzyniowych.

(akta kontroli str. 570)

9. W trakcie oględzin w dniu 6 sierpnia 2019 r. stwierdzono zanieczyszczenia hali, w której znajduje się instalacja drobinami paliwa alternatywnego. Skutkiem zanieczyszczeń jest mieszanie się paliwa alternatywnego z innymi frakcjami odpadów.

(akta kontroli str. 470-481, 644-645, 709)

Dyrektor wyjaśnił, że paliwo alternatywne ma wielkość ok. 30-40 mm, a kontenery po procesie wytwarzania ustawione są na placu magazynowym, a także uwzględniając liczne wiatry, które w okresie letnim pojawiają się w Małopolsce, paliwo alternatywne jest bardzo podatne na rozwiewanie. Dyrektor wskazał, że mimo regularnego sprzątnięcia i zamiatania odpadów, sporadycznie (szczególnie w okresie wietrznym) zdarza się, że odpady zostały rozwiane i zmieszane z innymi frakcjami odpadów.

(akta kontroli str. 484-487)

OCENA CZĄSTKOWA

Zakład gospodarował odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz uzyskanym pozwoleniem zintegrowanym, a wytworzone odpady surowcowe przekazywano do dalszych procesów odzysku.

Od 28 lipca 2016 r. Zakład posiadał wymagane przepisami pozwolenie zintegrowane. Zawarto umowy na zagospodarowanie odpadów z podmiotami odbierającymi odpady. Oględziny, przeprowadzone z udziałem specjalisty w dziedzinie nauk technicznych z zakresu gospodarki odpadami, potwierdziły prawidłowe, zgodne z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym, gospodarowanie odpadami, jednakże stwierdzono przypadki nieprawidłowego magazynowania odpadów oraz rozwiewania wytworzonych odpadów. Na terenie instalacji funkcjonował wizyjny system kontroli, jednak nie spełniał on wszystkich wymogów określonych w uod. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości zostały usunięte. Wprowadzono wewnętrzne procedury jednak nie wszyscy pracownicy posiadali aktualne przeszkolenie w zakresie BHP, a zawór hydrantów na terenie Zakładu nie był prawidłowo oznaczony. W dwóch z siedmiu wniosków o przekazanie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów przesłano je wnioskodawcom po terminie określonym w uoc.

OBSZAR

2. Sposób postępowania z odpadami powstałymi po procesie przetworzenia w instalacji MBP

Opis stanu faktycznego

Zakład w latach 2016-2019 (do 30 czerwca) zawarł umowy na przetwarzanie odpadów wytwarzanych w instalacji z 14 podmiotami, w tym 11 zawartych było na czas nieokreślony. Umowy na czas nieokreślony dotyczyły przyjęcia odpadów z grupy 15²⁵ oraz o kodzie 19 12 10, natomiast umowy na czas określony dotyczyły odpadów o kodach 19 05 03, 19 05 99, 19 12 09, 19 12 12²⁶. Z wyjątkiem umów z²⁷ w których podano ceny za 1 Mg odpadu, w pozostałych podano m.in., że ceny za przyjęcie odpadów będą ustalane na podstawie aktualnych ofert.

(akta kontroli str. 141-145)

²⁵ Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

²⁶ Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

²⁷ Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

(akta kontroli str. 557)

Dyrektor wyjaśnił, że duże różnice cen wynikają z właściwości i rodzajów przekazywanych odpadów. W przypadku opakowań z papieru i tektury zaliczają się do nich czyste opakowania tekturowe, które mają cenę wyższą do 50% w stosunku do zmieszanych odpadów z papieru i tektury. W Zakładzie wprowadzono do ewidencji magazynowanej podział odpadów o kodzie 15 01 01 na 15 01 01 A (Tektura) oraz mieszanę papierową. Podobne podziały wprowadzono dla innych rodzajów odpadów, w tym 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych), ponieważ odpad ten zawiera kilka różnych rodzajów produktów, które są odmienne pod względem jakości i przeznaczenia, co skutkuje dużymi różnicami w cenach tej frakcji. Cena otrzymywana przez Zakład za PET bezbarwny dochodziła do 2000 zł netto za tonę, natomiast za folię mix Zakład musiał dopłacać do 120 zł za tonę netto. W przypadku opakowań z metali, duże różnice wynikały z rodzaju produktu, do którego zalicza się puszki aluminiowe, za które Zakład otrzymuje cenę przekraczającą 5 tys. zł netto za tonę, jak również złom stalowy, którego ceny utrzymują się na poziomie kilkuset zł za tonę.

(akta kontroli str. 608)

Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

(akta kontroli str. 557)

Dyrektor wyjaśnił, że w przypadku paliwa alternatywnego cena uzależniona jest od jego jakości i uwzględnia ciepło spalania, wilgotność i zawartość chloru w przekazywanym paliwie oraz że, cena uzależniona jest przede wszystkim od ciepła spalania.

(akta kontroli str. 608)

Zawarte umowy dotyczyły procesów odzysku: R1 – Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii do którego przekazano w latach 2016-2019 (do 30 lipca) 17 428,140 Mg, R3 – recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) do którego przekazano w kontrolowanym okresie 36 601,569 Mg, R4 – recykling lub odzysk metali i związków metali do którego przekazano w kontrolowanym okresie 632,710 Mg odpadów, R5 – recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych do którego przekazano w kontrolowanym okresie 6 339,980 Mg odpadów, R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11 do którego przekazano w kontrolowanym okresie 6 339,980 Mg odpadów oraz procesów unieszkodliwiania D5 – składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany do którego przekazano w kontrolowanym okresie 29 425,360 Mg odpadów i D10 – przekształcanie termiczne na lądzie do którego przekazano w kontrolowanym okresie 960 Mg odpadów.

W 2016 r. przekazano do procesów odzysku 3 103,843 Mg odpadów z podgrupy 15 01 – odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi), 6 605,620 Mg kompostu nie odpowiadającego wymaganiom (nie nadającego się do wykorzystania) (kod 19 05 03), 5 996,360 Mg odpadów palnych (paliwa alternatywnego) (kod 19 12 10), W 2017 r. było to odpowiednio: 3 069,440 Mg, 8 470,280 Mg, 4 545,060 Mg, w 2018 r. 2.933,210 Mg, 5 559,390 Mg, 6 297,160 Mg, a do 30 lipca 2019 r. 1.498,374 Mg, 9 129,240 Mg, 457,940 Mg. Ponadto do procesów odzysku przekazano 1 589,520 Mg w 2017 r. i 1 134,960 Mg ustabilizowanych komunalnych

osadów ściekowych (kod 19 08 05), a w 2018 r i w 2019 r. (do 30 lipca) odpowiednio 1 900,900 Mg i 2 034,720 Mg innych odpadów (w tym zmieszanych substancji i przedmiotów) z mechanicznej obróbki odpadów innych niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12). Do procesu unieszkodliwiania D5 przekazano w 2017 r. 392,180 Mg innych nie wymienionych odpadów (kod 19 05 99) oraz 3 818,720 Mg innych odpadów (w tym zmieszanych substancji i przedmiotów) z mechanicznej obróbki odpadów innych niż wymienione w 19 12 11 (kod 19 12 12). W 2018 r. było to odpowiednio 959,240 Mg i 12 681,540 Mg, a w 2019 r. (do 30 lipca) 7 340,140 Mg i 4 233,540. Do procesu D10 przekazano również w latach objętych kontrolą 0,960 Mg, zebranych w PSZOK, leków innych niż wymienione w 20 01 31 (kod 20 01 32).

(akta kontroli str. 711-715, 516-545, 546-556)

Odpady przekazywano recyklerom oraz pośrednikom. W okresie objętym kontrolą do recyklerów trafiło 29% przekazanych przez Zakład odpadów. W przypadku przekazywania odpadów do pośredników otrzymywano zwrotne informacje dotyczące dalszego zagospodarowania odpadów. Informacje odnośnie do dalszego zagospodarowania odpadów zawierano również w umowach zawartych z pośrednikami.

(akta kontroli str. 732-735, 640-643)

Zakład zgodnie z zapisami pozwolenia zintegrowanego przeprowadzał comiesięczne badania stabilizatu w akredytowanym laboratorium. W 2017 i 2018 r. przeprowadzano również konieczne badania kaloryczności dla odpadów o kodzie 19 12 12. Dnia 24 lipca 2019 r. zlecono badanie odpadów o kodzie 19 12 12 oraz 19 05 99 w zakresie przewidzianym w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach²⁸.

(akta kontroli str. 558-562, 708)

W latach 2016-2019 (do 24 lipca) na terenie Zakładu miały miejsce 2 pożary, tj. 13 lipca 2019 r. zakwalifikowane przez KP PSP w Myślenicach jako średnie (pierwszy o powierzchni 200 m², drugi o powierzchni 300 m²). Miejscem pożaru było składowisko odpadów. Zakład, w wyniku tych pożarów nie poniósł strat, a w ich gaszeniu uczestniczyły jednostki ratownictwa gaśniczego KP PSP w Myślenicach oraz OSP z Myślenic i Borzęt.

(akta kontroli str. 146-154)

W związku z wystąpieniem pożarów na terenie Zakładu w dniu 13 i 21 lipca 2019 r., KP PSP w dniu 25 lipca 2019 r. przeprowadziła czynności kontrolno-rozpoznawcze, którymi objęła:

- kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
- rozpoznanie możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- postępowanie z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami i fluorowanymi gazami cieplarnianymi²⁹.

Kontrola, poza stwierdzeniem utrudnionego dostępu do hydrantu zewnętrznego (znajdującego się w północno wschodniej części obiektu) przez odpady magazynowane na przymie w workach (które usunięto w trakcie kontroli) nie stwierdziła innych nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 155-162)

²⁸ Dz.U. z 2015 poz. 1277.

²⁹ W rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. poz. 881).

Małopolski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK, poinformował, że w 2019 r. w zakładzie miały miejsce dwa pożary Komendant poinformował, że przyczyna pierwszego pożaru nie została ustalona, natomiast jako przypuszczalną przyczynę drugiego pożaru wskazał samozapalenie chemiczne.

(akta kontroli str. 728-731)

Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za lata 2016-2018 przekazano do Marszałka do 15 marca roku następującego po roku, za które sporządzone było sprawozdanie³⁰, tj. w terminie zgodnym z art. 76 uod. Sprawozdania te były sporządzane na wzorach formularzy określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych o odpadach³¹. Dane wykazane w ww. sprawozdaniach w Dziale 2 Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach wytworzonych odpadów były zgodne z danymi wskazanymi w kartach ewidencji odpadów

(akta kontroli str. 417-469)

W kontrolowanym okresie skorygowano sprawozdania za 2017 r., w związku ze stwierdzoną w trakcie kontroli nieprawidłową ilością poddanych odzyskowi odpadów kuchennych podlegających biodegradacji (kod 20 01 08).

(akta kontroli str. 528-539)

Karty przekazania odpadów sporządzane były z wykorzystaniem programu komputerowego³², który obsługuje również system wagowy w Zakładzie. Ilości przekazywanych odpadów na kartach przekazania były zgodne z wielkościami wykazywanymi na kwitach wagowych. Kwity wagowe drukowano na rewersie karty przekazania odpadów. W przypadku, gdy umowa przewidywała, przyjmowanie do rozliczeń wagi kontrahenta operator ręcznie wprowadzał deklarowaną wagę netto, zgodną z kwitami wagowymi dostarczonym przez kontrahenta.

Karty ewidencji odpadów, prowadzone były w arkuszu kalkulacyjnym, miesięcznie dla poszczególnych rodzajów przetwarzanych i wytwarzanych odpadów. Karty przekazania odpadów były na nie nanoszone zbiorczo z adnotacją *Na podstawie KPO*. Do wprowadzenia kart sporządzano dodatkowe zestawienia w arkuszu kalkulacyjnym, osobno dla odpadów wytworzonych, odebranych odpadów komunalnych, odpadów przyjętych przez posiadacza, oraz w zakresie gospodarowania odpadami.

Analiza 151 kart przekazania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod 20 03 01) oraz 53 kart przekazania zmieszanych odpadów opakowaniowych (kod 15 01 06) sporządzonych w pierwszej dekadzie września 2018 r. wykazała że wszystkie objęte badaniem karty ujęto w zestawieniu odpadów sporządzanych w arkuszu kalkulacyjnym.

Zarówno karty przekazania, jak i ewidencji odpadów były prowadzone na wzorach określonych w rozporządzeniach w sprawie wzorów dokumentów.

(akta kontroli str. 578-584, 586-589, 646)

Zakład przekazywał stosowne informacje o odpadach, przekazanych przez przedsiębiorcę lub gminę, które poddano w instalacji MBP prowadzonej w Zakładzie, procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub

³⁰ 15 marca 2017 r., 15 marca 2018 r. oraz 14 marca 2019 r.

³¹ Dz.U. z 2010 r. Nr 249, poz. 1674.

³² Fragment wystąpienia usunięto na podstawie art. 5 ust. 2 z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

przekazano w tym celu innemu posiadaczowi odpadów. Jednakże były one przekazywane po terminach określonych w art. 90a uoc.

(akta kontroli str. 512-514, 640-643)

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK:

- Burmistrz Miasta i Gminy Myślenic poinformował, że weryfikacja danych dotyczących sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych otrzymanych od prowadzącego instalację ogranicza się do analizy sprawozdań i dokumentów przekazywanych do Urzędu Miasta i Gminy Myślenice oraz analizy danych zawartych w sprawozdaniach przekazywanych przez podmioty odbierające odpady komunalne.
- Burmistrz Gminy i Miasta Dobczyce poinformował, że Gmina Dobczyce nie ma podpisanej umowy z Zakładem i nie dostarcza on informacji o których mowa w art. 90a uoc. Burmistrz wskazał, że podmiot odbierający odpady z terenu nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy i Miasta Dobczyce oraz PSZOK przekazuje półroczne sprawozdania w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz roczne w zakresie PSZOK, które są weryfikowane stanowią podstawę do sporządzenia sprawozdań rocznych z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanymi do Marszałka i WIOŚ.
- Burmistrz Gminy Sułkowice poinformował, że weryfikacja danych o sposobie zagospodarowania odpadów polega na porównaniu krzyżowym dowodów (kart przekazania odpadów, faktur, danych z firmy odbierającej odpady od właścicieli nieruchomości) dotyczących odebranych od właścicieli nieruchomości odpadów przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z tymi, które zostały przekazane Zakładowi w danym okresie rozliczeniowym.
- Wójt Gminy Pcim poinformował, że dane, dotyczące sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych, otrzymywane od prowadzącego instalację MBP, które stanowią podstawę do sporządzania sprawozdań z realizacji celów w zakresie odzysku i recyklingu odpadów komunalnych, weryfikowane są przede wszystkim na podstawie zgodności wystawionych kart przekazania odpadów z wystawioną fakturą (rozliczenia miesięczne), miesięcznych informacji oraz półrocznych sprawozdań Zakładowi, przekazywanych do Urzędu Gminy. Wójt poinformował również, że w celu weryfikacji sposobu zagospodarowania odpadów przeprowadzona została w 2018 r. kontrola w Zakładzie, w trakcie której sprawdzano m.in. stan i wyposażenie wykorzystywanych urządzeń i maszyn, spełnianie wymagań technicznych, zapewnienie odpowiedniego usytuowania i zabezpieczenia bazy magazynowo-transportowej, stan miejsc magazynowania przetwarzanych odpadów i zabezpieczenia przed emisją zanieczyszczeń do gruntu oraz zabezpieczeń przed działaniem czynników atmosferycznych, kontrolę sprawozdawczości.

(akta kontroli str. 716-727)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W karcie ewidencji odpadów o kodzie 20 01 08 odpady kuchenne ulegające biodegradacji, wykazano, że Zakład we własnym zakresie w procesie R3 zagospodarował 5,42 Mg tego rodzaju odpadu, a zbiorczym zestawieniem danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania za 2017 r., wykazano w dziale 5 tabela A 542 Mg poddanego odzyskowi tego rodzaju odpadu.

(akta kontroli str. 431-446, 640-643, 648-655)

Dyrektor wyjaśnił, że różnica wynikała z omyłki pisarskiej i błędnie umiejscowionego przecinka.

(akta kontroli str. 647)

W dniu 20 września 2019 r. przesłano do Marszałka korektę zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania za 2017 r.

(akta kontroli str. 660-665)

2. Informacje o odpadach, przekazanych przez przedsiębiorcę lub gminę, które poddano w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów prowadzonej przez Zakładzie, procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub przekazano w tym celu innemu posiadaczowi odpadów, przekazywane były za I półrocze 2016 r.: 21, 28 lipca i 9 sierpnia 2016 r., za II półrocze 2016 r. 27 stycznia 2017 r. przedsiębiorcom oraz 30 stycznia 2017 r. gminom, za I półrocze 2017 r. 25 i 26 lipca 2017 r., za II półrocze 2017 r. 23 stycznia oraz 2 lutego 2018 r., za I półrocze 2018 r. 31 lipca 2018 r., a więc po terminach określonych w art. 90a uoc.

(akta kontroli str. 512-514, 640-643)

Prezes wyjaśnił, że informacje o odpadach, przekazanych przez przedsiębiorcę lub gminę, które poddano przetwarzaniu w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przekazywane były po terminach ze względu na długi okres obiegu dokumentów potwierdzających przekazanie odpadów przez odbiorców końcowych, a następnie znaczny okres przygotowywania szczegółowej informacji o odpadach. Prezes wskazał możliwość wystawiania na koniec miesiąca kalendarzowego zbiorczych KPO oraz proces ich przesyłania i potwierdzania, który trwa często ponad 2 tygodnie. Prezes wyjaśnił, że dopiero po zebraniu wszystkim potwierdzonych dokumentów istnieje możliwość szczegółowego zbilansowania odpadów i przekazania sprawozdania zgodnie z art. 90a uoc.

(akta kontroli str.563-565)

OCENA CZĄSTKOWA

Wytworzone w instalacji MBP odpady przekazywano podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia. W pierwszej kolejności wytwarzane w instalacji odpady przekazywane były do dalszego zagospodarowania do procesów odzysku. Terminowo przekazywano wymagane przepisami sprawozdania o gospodarowaniu odpadami, jednakże informacje przekazywane przedsiębiorcom i gminom przekazywano po terminie określonym w uoc. Informacje te zawierały wszystkie wymagane przepisami uoc dane. W trakcie kontroli skorygowano i przesłano do Marszałka sprawozdanie o gospodarowaniu odpadami.

IV. Wniosek

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o przyjmowanie do instalacji odpadów na podstawie kart przekazania odpadu sporządzonych przez podmiot przekazujący odpady, zgodnie z zasadą określoną w art. 69 ust. 1 uod.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, września 2019 r.

Piotr de Fidali
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis